

Sluttrapport

Prosjekt: Dokumentasjon av norsk handelshistorie

Museum Vest og Fylkesarkivet i Vestland har i prosjektet arbeidet i tråd med beskrivelsen gitt i søknaden og oppnådd store deler av målsetningen med prosjektet om å ordne, digitalisere og tilgjengeliggjøre arkivene samlet inn av Norsk Handelsmuseum og Norsk Reklamemuseum. Tilgjengeliggjøringen av digitaliserte foto ble ikke gjennomført i tråd med planen på grunn av uklarheter rundt publiseringsplattform. Antallet fotoeksemplarer viste seg også å være dobbelt så stort som antatt, noe som gjorde det nødvendig å bruke mer tid enn planlagt til ordning av materialet. Samlingene er registrert i Asta og tilgjengelig via Arkivportalen.

Vi er på tross av manglende måloppnåelse innen publisering av digitaliserte foto, godt fornøyd med resultatene prosjektet har gitt. Sentrale kilder til kunnskap om handelsnæringen i Norge er nå ordnet og tilgjengelig for bruk.

Museum Vest og Fylkesarkivet i Vestland vil rette en stor takk til Arkivverket som gjennom sin støtte muliggjorde prosjektet.

Redegjørelse for mål og gjennomføring

Prosjektet kan ses på som en forlengelse av *T a k k f o r h a n d e l e n ! O g p å g j e n s* fra norsk handelsnæring, et prosjekt vi mottok støtte til fra Arkivverket og jobbet med i perioden 2018-2019.

Det overordnede målet har vært å fullføre det påbegynte arbeidet med å bevare og tilgjengeliggjøre en samlet dokumentasjon av norsk handelsnæring, og da med arkivene samlet inn av Norsk Handelsmuseum og Norsk Reklamemuseum som ramme. Dette målet mener vi er oppnådd. Alle arkivene er nå registrert i Asta og publisert på Arkivportalen, det gjelder for både papirarkiv og rene fotoarkiv. 122 hyllemeter med papirarkiv er omemballert og ordnet. Det samme gjelder for deler av fotosamlingen som består av 23759 eksemplarer fordelt på ulike arkivskapere. Totalt sett bidrar dette til en vesentlig bedre bevaring og tilgang til arkivene.

▼ Avgrens resultat

Tekst

Identifikator

Sti

Periode

Fra - Til

Publiseringsdato

Fra - Til

Arkivnivå

Arkiv (34)

Arkivmedier

Papir (34)

	NHNR-0001 - Colonialgrossisternes forening, Bergen ASTA/NHNR-0001	1912 - 1963
	NHNR-0008 - John Grieg A/S MUVE/NHNR-0008	1920 - 1970
	NHNR-0011 - Nord-Norges Møbelhandlerforening MUVE/NHNR-0011	1962 - 1984
	NHNR-0016 - Norges Grossistforbund MUVE/NHNR-0016	1970 - 1990
	NHNR-0020 - Norske Skohandleres Forbund MUVE/NHNR-0020	1963 - 1997
	NHNR-0031 - Tiedemanns Tobaksfabrik MUVE/NHNR-0031	
	NHNR-0002 - Fetevaregrossistenes Forening, Bergen MUVE/NHNR-0002	1917 - 1983
	NHNR-0004 - Fruktgrossistenes Forening, Bergen MUVE/NHNR-0004	1911 - 1966
	NHNR-0009 - Melgrossistenes forening, Bergen MUVE/NHNR-0009	1928 - 1983
	NHNR-0010 - Møbelhandlernes Landsforbund MUVE/NHNR-0010	1951 - 1995

[NHNR-0013 - Norges Dagligvareforbund](#) 1949 - 1995
MUVE/NHNR-0013

Arkivet inneholdt hovedsakelig forbundets nøkkelordna sakarkiv, samt ymse korrespondanse og ei møtebok. 36 hm. Arkivet inneholdt òg 5985 foto.

Klausulert (Informasjon om klausulert materiale)

Fritt tilgjengelig (lesesalreglement ol.) (0 år)

▼ Detaljer

Tilhører

Arkivinstusjoner: Museum Vest
Arkiv: NHNR-0013 - Norges Dagligvareforbund

Aktører

Arkivskaper: Norges Dagligvareforbund
Andre aktører: Objektet er samlet av Stiftelsen Norsk Handelsmuseum og Norsk Reklamemuseum

Andre

Publisert: 23. mar. 2021

▼ Hierarki

	NHNR-0013 - Norges Dagligvareforbund (4) 1949 - 1995 MUVE/NHNR-0013
▶	A - Møtebøker, referatprotokoller, forhandlingsprotokoller o.l. (1) 01.04.1957 - MUVE/NHNR-0013/A
▶	D - Sak- og korrespondansearkiv ordnet etter organets hovedsystem (3) 1950 - 1990 MUVE/NHNR-0013/D
▶	E - Saksarkiv ordnet etter evt. andre (sideordnede) systemer (1) 1949 - 1960 MUVE/NHNR-0013/E
▶	U - Foto, film, lydopptak (2) 1908 - MUVE/NHNR-0013/U

Arkivene slik de fremstår på Arkivportalen. I prosjektet er det totalt blitt jobbet med arkiver fra 34 arkivskapere.

Innledningsvis i prosjektet ble Mari Ringnes Gløtberget tilsatt som prosjektmedarbeider. Det var også hun som jobbet med det forrige prosjektet, og hennes kjennskap til materialet gjorde det mulig å arbeide effektivt fra dag en. Det ble i samarbeid med prosjektleder og fotoarkivar satt opp en gjennomføringsplan for å fordele tiden på de to hovedaktivitetene i prosjektet: 1. ordning, registrering og digitalisering av fotosamlingen og 2. Ordning av de resterende papirarkivene på serienivå, registrering i Asta og formidling av arkivene på Arkivportalen. Rekkefølgen på disse aktivitetene ble endret fordi vi trengte tid til å finne en god løsning for registrering av fotosamlingen. Dette ble det informert om i statusrapporten som ble oversendt Arkivverket i juni 2020.

Det overordnede målet ble ikke påvirket av endringen, men uklarhetene som ble påpekt i statusrapporten om håndtering av fotosamlingen ble en vedvarende utfordring i prosjektet. Museum Vest og Fylkesarkivet i Vestland hadde også ulikt syn på hva som ville være de beste løsningene, noe som bidro til å komplisere situasjonen. Vi sendte på bakgrunn av dette en henvendelse til Arkivverket i september 2020 for å søke råd om hvordan vi best kunne forholde oss til problemstillingene vi stod overfor:

[...] I p l a n l e g g i n g e n b e t r e f t e s a m l i n g e n , b a p p v f o r t i d e n e m , a
diskusjon om hvordan vi på best måte skal gjøre dette. Det er i denne sammenheng vi gjerne vil
høre hva Arkivverket tenker.

I prosjektbeskrivelsen som fulgte søknaden skrev vi at «Flere av arkivene inneholder fotomateriale og da både glassplater, papir og dias. Omfanget har vanskelig latt seg beregne, da det ikke ble behandlet i del I av prosjektet». Videre skrev vi at «Digital tilgjengelighet blir i denne sammenheng en viktig målsetning og materialet skal legges ut på Arkivportalen og i nye Vestland fylkeskommune sin løsning for publisering av foto. Prosjektet bidrar på denne måten til å legge til rette for en mer effektiv formidling og forskning innenfor tematikken arkivmaterialet dekker».

Etter en nærmere gjennomgang av fotomaterialet, ser vi nå at lite av fotosamlingen knytter seg til arkivskaperne som er representert i papirarkivene. Innholdet i samlingen kan derimot fordeles på tre kategorier:

- Foto organisert etter næringskategori eller type motiv (f.eks. tobakk, såpe, butikkinteriører o.l.)
- Personarkiv med portrettfotografier av kjøpmenn og andre aktører innenfor handel- og reklame
- Stiftelsen Norsk Handelsmuseum og Norsk Reklamemuseum sitt eget fotoarkiv med bilder fra turer de har vært på, møter de har arrangert m.m

Denne oppdagelsen har gjort at vi i Museum Vest er tvil om fotosamlingen bør avhendes til Vestland fylkesarkiv eller forbli hos oss. Argumentene for at fotosamlingen skal bli værende i Museum Vest, er at:

- Fotosamlingen viser seg å være tettere knyttet til husarkivet og biblioteket etter Stiftelsen Norsk Handelsmuseum og Norsk Reklamemuseum enn til de innsamlede papirarkivene. Husarkivet skal fortsatt være hos Norges Fiskerimuseum siden Stiftelsen Norsk Handelsmuseum og Norsk Reklamemuseum formelt sett er en del av dette museet gjennom fusjoneringen i 2009.
- Norges Fiskerimuseum har en omfattende gjenstandssamling fra Stiftelsen Norsk Handelsmuseum og Norsk Reklamemuseum. Denne registreres i Primus og publiseres på Digitalt Museum. Dersom fotosamlingen også registreres og publiseres i dette systemet, vil koblingen mellom fotosamlingen og

gjenstandssamlingen styrke den digitale formidlingen av begge samlingene. Dette vil vi ikke i samme grad kunne oppnås via Vestland fylkesarkivs publiseringsløsning for foto.

Det vi konkret lurer på, er om Arkivverket har noen innvendinger mot at vi eventuelt endrer tilnærmingen vår til fotomaterialet, altså at dette ikke avhendes til Vestland fylkesarkiv og at vi benytter Digitalt Museum som publiseringsløsning? Måloppnåelsen i prosjektet, altså å bevare og tilgjengeliggjøre en samlet dokumentasjon av norsk handelsnæring, vil så vidt vi kan se ikke bli påvirket negativt av en slik endring. Det er likevel snakk om en endring sett opp mot det som står i søknaden og vi vil derfor ikke foreta et endelig valg før vi har forhørt oss med dere [...](Utdrag fra e-post sendt fra Museum Vest til Arkivverket 10.09.2020).

Arkivverket tok kontakt per telefon på bakgrunn av denne henvendelsen. Det ble pekt på at det som lå fast var det som kom frem i tildelingsbrevet når det gjaldt publiseringsplattformer, altså at vi måtte benytte oss av Arkivportalen og Digitalarkivet. Spørsmålet om avhending måtte bli opp til Museum Vest og Fylkesarkivet i Vestland å selv finne ut av, men med en sterk oppfordring til å finne en løsning som ivaretok et godt samarbeidsklima også for fremtiden. Museum Vest og Fylkesarkivet i Vestland har god dialog rundt problemstillingen og arkivene blir avlevert i tråd med intensjonen.

Det som skapte utfordringer i arbeidet med fotosamlingen, var at verken Fylkesarkivet i Vestland eller Museum Vest hadde erfaring med bruk av Digitalarkivet til publisering av foto. Vi forsøkte å skaffe oss kunnskap om hvordan dette kunne gjøres og henvendte oss til Statsarkivet i Bergen på oppfordring fra Arkivverket. Vi sendte også en henvendelse til Arkivverkets egen infotjeneste (digitalarkivet@arkivverket.no) for å få råd til hvordan vi skulle gå frem. Sistnevnte hørte vi aldri noe fra, og Statsarkivet i Bergen kunne ikke hjelpe oss med å beskrive hvordan publisering av foto via Digitalarkivet i praksis skulle gjøres. Statsarkivet i Bergen veiledet oss derimot i å finne en god løsning for registrering av foto i Asta.

Vi brukte mye tid på å forsøke å finne ut av hvordan vi kunne ta i bruk Digitalarkivet som publiseringsløsning uten å lykkes med det. Resultatet ble at vi til slutt valgte å prioritere å få grovordnet hele fotosamlingen, registrering i Asta og publisering av seriene på Arkivportalen. Materialet er nå tilgjengelig for bruk og grunnlaget for å kunne jobbe systematisk med digitalisering er lagt. En av arkivskaperne, Oslo salgs- og reklameforbund, ble digitalisert i sin helhet. Det ble en start på et arbeid vi hadde håpet å kunne jobbe mer med i prosjektet, men som det dessverre ikke ble tid til på grunn av samlingens omfang.

Bredden i fotoarkivene er stor, til venstre ses et dias fra en reklame fra varehuset Sundt i Bergen, til høyre et fotografi fra en reklameutstilling i regi av Oslo Salgs- og Reklameforening.

Prosjektet har gitt oss oversikt over samlingens innhold, dens omfang og ikke minst sammenhengen mellom de ulike fotosamlingene og arkivskaperne representert i papirarkivene. Fotosamlingen viste seg å være større enn det våre estimater tilsa og omfatter i sin helhet 23759 eksemplarer. På grunn av samlingens størrelse og et ønske om å komme i mål med å skaffe en oversikt over hele materialet, har Museum Vest lagt inn en vesentlig større egeninnsats i prosjektet. Prosjektmedarbeiderens engasjement ble utvidet og Museum Vests fotoarkivar arbeidet parallelt med vedkommende over flere måneder.

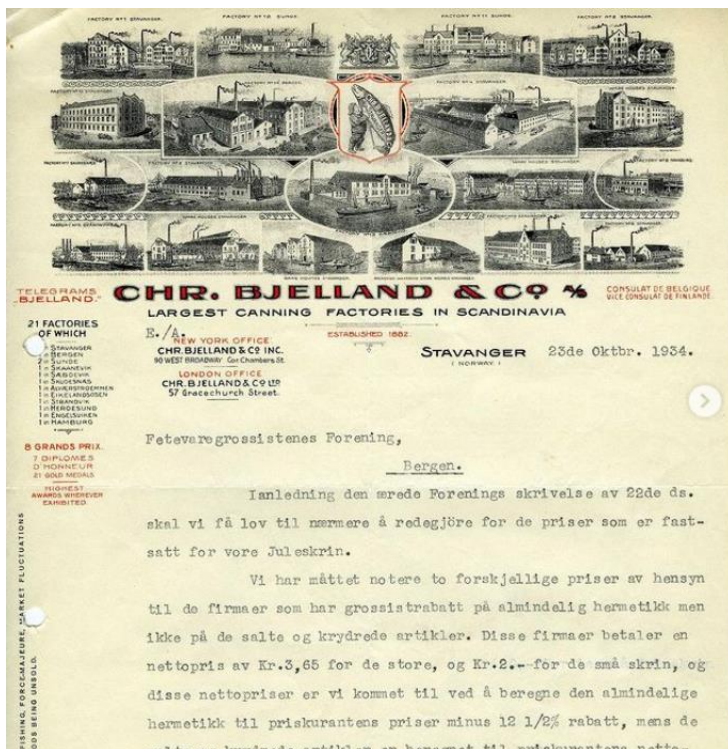

Bedrede bevaringsforhold gjennom omemballering av papir- og fotoarkiv har vært en del av leveransen i prosjektet. Når materialet fysisk overføres til Fylkearkivet i Vestland, blir forholdene ytterligere forbedret.

Mot slutten av prosjektperioden ble det avdekt at det fortsatt finnes arkivmateriale som ikke er ordnet. Dette har stått fjernlagret under ugunstige forhold, og Museum Vet kommer i etterkant av prosjektet til å kartlegge innholdet og tilhørigheten til disse delene av arkivet. Den oversikten vi nå har tilegnet oss gjennom to prosjektperioder gjør det mulig å forholde seg til dette materialet og

sikre at det plasseres inn i den sammenhengen det tilhører. Til sammen har prosjektene bidratt til å sikre en langsiktig bevaring og tilgjengeliggjøring av kulturhistoriske kilder som kan benyttes i fremtidig arbeid med norsk handelsnærings historie.

Avslutningsvis bør det nevnes at det underveis i hele prosjektperioden har blitt jobbet med formidling av prosjektet via Museum Vests sosiale medier-kanaler, Facebook og Instagram, og da med god respons.

norgesfiskerimuseum • Følg

Ingen triste og grå arkiv her i gården! Vakre brevhoder fra materiale etter Fetevaregrossistenes Forening i Bergen. Les mer på våre Facebooksider 📄 😊
#tingsombetynoe
#norgesfiskerimuseum
#norwegianfisheriesmuseum
#reklamemuseum #handelsmuseum
#samlingsforvaltning #bevaring
#bergenshistorie

19 u

27 liker

26. AUGUST 2020

Eksempel på et publisert innlegg på Norges Fiskerimuseums Instagram-konto 26. august 2020.

Vedlegg 1: Tallfestede gevinster

I vedlegget fremgår det hvilke arkiv som nå er søkbare via Arkivportalen.

Vedlegg 2: Prosjektregnskap